

Передплата

на «РУСЛАНА» вносьть:

в Австрії:

на цілий рік . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року 2:50 зр. (5 кор.)
на місяць . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . 16 рублів
 . або 36 франків
на пів року . 8 рублів
 . або 16 франків
Поодипоке число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові по дні крім неділь і руских свят о год. 6-їй пополудні.
Редакция, администрация експедиция «Руслана» під ч. 9. ул. Колерника (Ліндога ч. 9.) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженя. — Реклямації леопечатані відля від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Русланім» 20 кр. від стрічки. По дяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Вигляди на май.

О скілько ми поінформовані, то на недавних зборах чеських послів в Празі не рішено ще справи обструкції в парламенті. Питанє се буде порішене чеським клубом у Відні в часі по першім засіданю парламенту, 8. мая, до першого засіданя делегацій, 12. мая. Доси можна взяти за певний факт лише те, що ліве радикальне крило в чеськім клубі взяло хвилеву перевагу, але і сего не можна спускати з очий, що чеська фєвдальна шляхта не піде в обструкцію і сим параліжує чеських радикалів. Чеська шляхта добачила, що між чеськими а німецькими лібералами могло би наступити якесь зближенє, та що ліберали з обох національних таборів в першій лінії могли би відтак звернути ся проти шляхти і консервативного напрямку взагалі. Чеська шляхта противна також підвищї плати учителям народних шкіл, котрих то учителів радї би позискати для себе чеські ліберали як-раз підвишкою плат. Чеська шляхта о стілько піддержує Молодочехів в теперішній хвили, що она стоїть вірно при національнім прапорі, як і з тої закритої для загалу причини, що она щиро ненавидить ліберала Кербера і такий же єго кабінет. Не можна проте не бачити сих ріжниць посеред чеської делегації і взаїмного собі недовірюваня. Чеська шляхта обережна і сею обережністю гальмує в значній мірі рішучу акцію молодочеського клубу. Сї обставини спричинили проте прояву, що чеські послї відложили рішенє питання о обструкції аж на час перших засідань парламенту. Се для поясненя ситуації.

Рівнож не рішенє ще остаточно питання, чи чеські послї дійсно не являть ся на мировій конференції. Ми недавно помісти-

ли в «Руслані» телеграму нашого віденського інформатора, в котрій було сказане, що правительство не має доси «офіціальних» даних, щоби вірити в невдачу мирової акції. Др. Кербер пересвідчений, що на чеських послів повіє иньший вітер на віденськім ґрунті. Др. Кербер зіткне ся з чеськими провідниками в часі засідань парламенту і надїє їх переконати о щирости своїх намірів. Провідна мисль шефа теперішнього кабінету лежить в тім, щоби за всяку ціну довести до коалїції між Чехами, Німцями і Поляками. По довершеню сеї задачі готує теперішнє правительство зложити керму управи в руки парламентарного коалїційного кабінету.

Програма грядучої парламентарної сесії лежала би головню в ухваленю бюджетової провізорії, інвестиційної позички (котру не можна полагодити §. 14-им) і квоти. Се все думає перевести др. Кербер, наколи парламент буде активний. Коли би однакож мимо всяких заходів правительства парламентарна машина мала би стати в руху, то — о скілько говорять в віденських кругах — парламент міг би бути розв'язаний по делегаціях, а правительство було би змушене взяти ся опять за §. 14. Стілько не так нового, як імовірного.

Промова посла Барвіньського

над справозданєм правничої комісії в краєвім соймі д. 28. цвітня 1900 о виділенє 1366 моргів з громади Невиці (каменецкого пов.) а прилученє до громади Станиславчик (брідського повіту).

Справа, порушена в предложенім справозданю, тягне ся від довшого часу. Мешканці села Невиці (в повіті каменецкім) продали більшість своїх посіlostий мешканцям сусідного Станиславчика (в пов. брідскім), а ті остатні є наражені на великі невидги і страти через те, що, як само справозданє зазначає, мусять свої

справи залагоджувати в двох властях політичних, двох властях судових, двох виділах повітових і двох урядах податкових. Се виказує достаточню невідраднє положенє тих ґрунтових властителів Невиці, котрі длятого домагають ся вилученя того обшару, що складає ся з 1366 моргів, з громади Невиці, а влученє до громади Станиславчика, то значить — виділеня з політичного повіту каменецкого і судового радехівського, а приділенє до політичного новіту брідського, а судового лопатиньського.

Обїзджаючи в р. 1894 брідський повіт, був я також і в Станиславчику і мав нагоду наочно переконати ся о невідраднім положеню тих господарів, що є властителями згаданих ґрунтів в Невиці, і я сам їм порадив внести петицію до сойму о виділенє тих 1366 моргів з каменецкого повіту.

Як справозданє виказує, переведено доходу з дотичними властями і так староство в Бродах, як і власть судова, рада повітова і власть скарбова признали зовсім слушність тих домагань. Против тому виділеню виступав тільки виділ каменецкої Ради повітової і мотивує своє супротивленє тим, що трех господарів, замешкалих в Невиці, були би тим способом наражені на невидги. Менї здає ся, що більшість господарів (бо 240) заслугує скорше на узглядненє, як трех.

Єсть однакож, як зазначає справозданє правничої комісії, в самім законі одна недостача, а іменно говорить закон тільки о можливости виділеня громад і обшарів двірських, а тут нема мови о певнім обшарі двірскім, о певній громаді, лише о виділеню ґрунтів в обшарі 1366 моргів. Длятого правничка комісія предкладає резолюцію, котрою звиває правительство, щоби в інтересі краю, в інтересі дотичних мешканців, виділило двірський обшар Вирки і рустикальні поля Станиска, Шиманівка, Левинівка і Панькова з повіту Камінки Струмїлової, а приділило до брідського повіту.

Длятого в інтересі тих громад звертаю ся до правительства, щоби ту резолюцію взяло

ОСТРОЖНИЦЯ.

(Нарис з життя під час холери).

(Далі.)

Взяло хлопя кавунець, та знов до Христї.
— А звідкіль ми тепер воду брати мемо?
— А звідкіль?... з відтіля, з відкіль і досї брали. З кринички. Хцба вона пересохла, чи що?
— Ні, не пересохла, да...
— Що таке, да?... Завалила ся може?
— Від крин...
— Так що-ж?
— Гм! що... — каже наймитча і так лукаво дивить ся, не то всміхаєть ся, не то ума випитує.
Бачили, каже, отих, що пробігли зараз.
— Ну, що-ж?
— Ну, що-ж?
— Біля криниці зупинили ся...
— Та бачи-ж... ну, так що?
— Воду з криниці брали...
— А вжеж пити захотіли, дак і брали.
— Чи пили вони, чи не пили, а в воду чогось накапали. Один зліз з воза, набрав з кринички в шклянку води, тай подав тому, що не

злазив з воза. А той взяв з за пазухи каламарчик, одіткнув, накапав чогось в шклянку з водою, а той другий взяв ту шклянку, збогтав, ще й пучкою помішав, тай влив усе те в криничку, а сам тоді швидче на воза, та »поганяй« і поїхали. Я тоді до кринички, бачу, вода наче кипіть хоче, так шумує. Дак я тоді перехрестив ся та не озираючись, до вас.

Сестра глянула на мене, я на неї, нічого не вгадаємо, глянули на Мусійку і воно нічого, тільки кавуна на повен рот уплітає, да перегодом: »Дак як скажете, чи брати мемо з кринички воду, чи як воно буде?

Христя стиснула плечем, та до мене:

— Як ти сестро?

Я й собі стиснула, та до хлопця:

— А ти як, Мусійку?

— Про мене, як скажуть, їх воля, себ то сестрина, на те вони хазяйка, а я не пити му з тієї кринички; небезпезно...

— Чому? — зумила ся сестра.

— Хиба не чули?

— Чого?

— Отсе ще чого! Бачили, учора ночували у нас під баштаном, два щетинники?

— А вже-ж бачили; через їх Галка цілу ніч спати не дав, цілу ніч гавкав.

— Ну, от вони минї й казали, що холера ходить.

— Да, ходить же вона тепер скрізь. Святий знає: чи мине вона нас.

— Тепер запевне не мине.

Сестра аж зблідла з сего слова.

— Ти як се Мусійку знаєш? — питаєть ся у єго. — Хто тобі казав?

— Ніхто минї не казав, сам я добре знаю. Щетинники казали минї, як у їх стороні розводили холеру: візьме лікар та накапає її у воду, чи в річку, чи в колодїзь, чи в криницю, вона там і розплодить ся, а люде її з водою пють, да з того і мруть. Ото ж і ті, що пробігли отже зараз, ніщо більш робили... холери в нашу криничку накапали...

— Христос з тобою Мусійку, — каже єго сестра. — Прикуси собі язика, де таки се видано, де таки се чувано! Холера жінокою по селах ходить, до кого зазирає у вікно, там і за недужають. А ти верзеш нивидь що!... накапали холери... Чи не дурний ти, чи не божевільний! Перехрести ся!

Мусійку образив ся! доїв кавуна, витер рукавом рота і каже:

— Нехай я вам і дурний, нехай і божевільний, нехай і ще який хоче, а я що чув од людей, те й кажу; зовсім не жінокою холера хо-

під розвагу і узяв до уваги 240 господарів, против котрому опирає ся лише трох.

(Сойм ухвалив се візване правничої комісії до уряду).

Д О П И С Ь.

З Косівського.

II.

(Справа Федора Кумлика vel Митайлюка з Ясенова горішнього).

Так десь перед 13 роками зійшов я (зійшов з верхів І. П.) до жида в Косові Шміл Гелда (Samuel Käth I. П.). З тим жидом я гандлював. То було в косовицю. Кажу жидови: потребую хліба (муки або зерна кукурудз. І. П.), а жид каже: я дам, але тепер добре для людей вийшло, бо на вагу, то люди не будуть кривдні. Я кажу: мені дай на стару ділетку, я на вазі не розумію ся, але підсунув ся другий жидок, его мірошник, і каже: Я тобі так наважу хліба, що тобі буде дуже добре, дай мені за сесе шустку. Я казав, що як вийде на стару ділетку, то тоди дам му шустку. Жидок намірив (наважив) муку, ухав в ню 18 гусок соли, котрі я собі купив, і я натерхав (поклав на осідлані коні І. П.) та пішов д' хаті. Коли я у своїй хаті прийшов, застав там Федора Бодвінка, — він вже покойний — і Федора Палійчука, він ще живе, — моїх сусідів. При них я відмірив муку на таку ділетку, на яку звичайно брав у того жида і мені не ставало до 3 кірців 1 1/2 ділетки муки. Я засвідчив ся тими людьми. Так десь 3 днани по тім я пішов до Косова і зайшов уже до другого жида Янчуля, — а як він звав ся на порекло, не знаю — і взяв у него 2 кірці муки за готові гроші, за 12 зр. Потому я пішов до Шміл Гелда, у котрого брав попередню муку і кажу ему: чога ти мене так ошукав, там мені хибувало до 3 кірців 1 1/2 ділетки муки, аби ти знав, що хоча я тобі казав, що подам тобі гроші за ту муку на Богородицу (27/8) — бо я мав токму (згоду І. П.) з тим жидом за ті 3 кірці муки подати му на Богородицу 18 зр., — то за то, щось мене ошукав, меш ждати на ті гроші 2 роки і уже я у тебе не буду більше брати, бо вже видко, ти мене доси досить нашахрував. Жид мені на се нічого не сказав, але як перевидав, що я у другого жида беру хліб, заскаржив мене до суду.

На се мали ми термін в ярмарок перед Покровами (межи 7/10—13/10 І. П.). У тім самім часі перебіє ся суд до хати того жида Шміла Гелда (Sam. Käth), бо на давнім місци суду щось ся валило.

Термін мали ми у адіюнта Окомана (Kohman I. П.). Адіюнт каже до мене: ти винен сему жидови гроші? — Винен. — Кілько? — 18 зр. за за хліб. — *Брешш! каже сендзі, — ти винен жидови 200 зр.* — За що би я тому жидови винен аж 200 зр., прошу божої тай пана сендзі ласки, я ему винен гульних (тільки одних І. П.) 18 зр., най жид присегне, що я му винен 200 зр. —

дить, але дрібнесенькі хробачки, да такі плодючі, що пусти їх пару у воду, дак за одну ніч їх на повну миску розплодить ся. От що...

— Дурний ти, Мусійку! мовила сестра хитаючи головою: я людина стара, вік звікувала, а такого не чула!.. Якійсь дурень вигадав, пустив нісенітницю, а всі дурні пляшуть...

Мусійко на те нічого: хвиснув по землі пугою і пішов. А я тоді до Христа й кажу:

— Ні, сестро! так не можна... Мусійко не дурний; ти сего не кажи. От і в нашому місті така самісенька чутка про холеру ходить... Мусійко не з своєї голови взяв.

— Так чога-ж ти мовчала про се досі? вивірила ся на мене Христа.

А я йй так спокійненько, любенько:

— Того, сестриченько моя мида! я мовчала, що про се не можна говорити; заборонено. Закон такий у нас вийшов, щоб про холеру ніхто ані телень. Я йй тобі про се нищечком; тай тоб не сказала, колиб не припало до речі... Хоча ж знов і те: то закон у нашій стороні, а у вашій такого нема. Так от — бач: Мусійко, хоч ще й блазня, а воно правду каже: з кринички небезпечно воду брати... Може то вони так, а може йй не так... Хто его знає, що то за людці; яким вони духом дихали; може йй добрим, а про те: береженого і Бог береже.

Е, ти дурнило, сендзі Окоман мав тот звич, до гудулів говорити «дурнило», хочеш, аби жид поверх свої праці ще і присегав?! — Ну, то я присегну, кажу, що я тому жидови не винен більше ек 18 зр. — Е ти дурнило присегав бись, абись хліба багато брав! — Тай не дав ні мені, ні жидови присегати. Від рана до полудня впирав в мене сендзі, щом винен, а я у водно казав, що не винен, що побожу (присягну); тай термін не скінчив ся перед полуднем. Коли з полудня я увійшов до адіюнта, питає ся він мене; а що Кумлик, як ти розгадав ся! Та так прошу пана сендзі, що або я, або жид маєм присегнути. — Е ти дурнило; ти хотів би файно їсти і у жида хліб брати, — тай задекретував, що маеш за 2 роки подати жидови гроші. — Бійте ся Бога пане сендзя! я чоловік многодїтний, я мав тоди 10 дрібних дїтій, за що я маю таку горячу напасть жидови давати, я ему винен гульних 18 зр. і то за три фальшиві кірці муки! — Е, дурнило, каже сендзі, мусиш жидови подати 200 зр. і каже до жида: ви пристаєте, аби вам Кумлик подав за 2 роки 200 зр.? Жид з радости потрес плечима тай каже: чому ні, дай мені Боже багато таких файних газдів. А я кажу: певне можеш пристати, бо ти вже певне не одного так обробив як мене, — тобі легко сухі (за дурно І. П.) гроші брати! І я мусів підписати ся, що до 2 років, але на пункти (ратами І. П.), подам жидови 200 зр., бо сендзі грозив, що як не підпишу ся, що до 14 днів піде комісія на мій грунт (зліцитують в розумію гудульскім І. П.) — і я мусів пристати. Відай мені правду деякі казали, що я тими грішми платив довги сендзі Окомана у того жида.

Галицький Сойм.

На суботнішнім засіданю прийнято без дискусії справозданє господарскої комісії про внесенє пос. Меруновича що-до водних доріг в Галичині. Відтак завелась дискусія над справозданєм шкільної комісії що-до проєкту реформи середних шкіл. (Проєкт подаємо в новинках). В дискусії особливо пос. Солеський виступив против нового проєкту, закидаючи, що така школа витворить хиба «діюристів та маніпулянтів». Засіданє протягнуло ся аж до год. 1/2 5, а дальший хід дискусії нині, в понеділок, на заповідженім на 10 год. засіданю.

(14. засіданє, з дня 30. цвітня).

Маршалок відкрив засіданє при не коньче значній участі послів о годині 10 1/2. Пос. Каратницький і товариші внесли до уряду інтерпеляцію, по якій причині військової власти як-раз тепер в маю покикали на цілий місяць резервістів до вправ, коли в поли почались горячі роботи господарські. Прав. комісар гр. Лось відповів на інтерпеляцію пос. Міляна в справі роздачи запомаг для потерпівших від повени і градів в повіті сянічкім. Приступлено до дневного порядку. Пос. Зд. Тарновский мотивовав

— Свята правда, каже Христа; небезпечно. Так якже на твою думку, питаєть ся у мене, ти старійша, порадь, що діяти?

— Ге! кажу я: старійша, то я старійша; а ти сама розкинь своєю головою: не можна тієї води брати.

— Небезпечно, кажеш ти...

— Та ні бо сестро! Не я кажу; я свого нічого не кажу; а так воно є... Отже колиб на мене, я-б зараз в село, до старости: нехай першим ділом людєй бере та зараз же криничку чистять; воду всю до чиста з неї вилити — і глей на цілий корч викидати, а в ранці — пона кликнути да освятити... От-що!

— Так якже се воно буде? — каже сестра — і спостерегаю ся, що голова у неї наче чимсь заклопотана. Якже сестро, питаєть ся: виходить воно на те, що треба і кавуни по боку, а про торг годі думати...

— Люде, кажу, дорогші кавунів; треба людєй ратувати... Торг ніде не дінеть ся і в неділю можна... а тут гаять ся нічого.

(Далі буде).

своє внесенє в справі зміни §. 69 закона водного з 1892 р. Пос. Поточек мотивовав своє внесенє в справі заведеня монополю солодженых трунків. Пос. Швед мотивовав своє внесенє в справі будови почекальні на залізничім пристанку в Малій Певлі. Пос. Дата мотивовав своє внесенє в справі виданя закона о охороні рільних господарств перед дикою шкідною звіриною. Пос. Роттер мотивовав своє внесенє на заведенє урядів в Кракові і у Львові, уповномочених до цехованя і пробованя водомірів. Осьмом громадам долиньского повіта позволено побирати в 1900 р. над 100% додатків громадских. Відтак продовжалась розправа над шкільним справозданєм, в котрій забирали слово посли Країньский, Козловский, кв. Чарторийский, Роттер і віцепрезидент шкільної кр. Ради, др. Бобжинський.

Н О В И Н К И

— **3 Коломиї.** «Загальні збори Товариства «Коломиїський Боян» відбудуть ся в неділю дня 6. мая 1900 р. о год. 5. пополудни в комнатах «Родина», а в случаю некомплету П. Т. членів, то-гож дня о год. 6. вечером без згляду на число членів. За Виділ: о. Кирилович, голова.

— **Реформа середних шкіл** після проєкту, виробленого комісією шкільною, над яким тепер веде ся дискусія в соймі — представляє ся так, що мали би бути: 1) наука історії рідного краю обовязковою. 2) при гімназиях шкільні лікарі. 3) мали би будувати ся нові гімназии І (руська) і IV у Львові і Бережанах. 4) реальна школа в Тарнові. 5) існуючі філії замінєні на самостійні гімназии. 6) в міру учительских сил творити нові гімназии, де вже признано їх потребу, а врешті 7) звиває ся правительство, аби предложило соймови проєкт закона про висші, виділові школи мужескі, опертий на таких за-садах:

а) виділова школа мужеска буде обіймати трилітній курс науки для поглибленя і розширеня науки, уділюваної в трикласовій, виділовій школі, яка тепер існує, і має творити з нею одну цілість.

б) покінченє висшої, виділової школи буде управняти до доступу до всіх галузей публичної служби, які не вимагають університетских, або спеціальних студій, а також до однорічної військової служби.

в) кошта заложєня і удержаня висшої школи виділової розкладають ся в сей спосіб, що всі річеві потреби єї буде покривати громада; а знов видатки на побори учителів в половині красвий фонд, а в половині, титулом субвенції, скарб державний.

г) заложєне кожної висшої виділової школи мужескої буде зависіти від порозуміня репрезентації громади, краю і правительства.

д) учителям висшої, виділової школи будуть запевнені побори учителів шкіл вправ при учительских семинариях.

е) закладанє таких шкіл з викладовою рускою мовою повинно бути уможливленє.

— **Рада державна** скликана на день 8. мая о 11. год. перед полуднем. На порядку дневнім засіданя поставлено проєкт зміни закона промислового, внесенє пос. Козловского і тов. в справі закона против маргарини і справу інженерского титулу. Не дурно то кажуть: хто смарує, той іде. Президент міністрів др. Кербер вибрав для скриплячого колеса парламентарного аж—маргарину! Тут чей не заведуть Чехи обструкції.

— **Делегация** австро-угорска скликана відручним письмом цісаря на день 12. мая с. р.

— **Пращальне торжество.** В суботу пращав львівський університет міністра д-ра Пентака. Іменем університету і збору професорів промовляв ректор др. Абрагам і декан др. Гломбінський, а іменем академічної польскої молодіжи, академик, п. Ярецький. Опісля забрав голос др. Пентак і зворушений до глубини, подякував зібраним за щирі слова, висказані ему за 40-літню працю для добра молодіжи. По его промові похилили ся на даний ректором знак, відзнаки поодиноких виділів перед уступаючим професором та на тім покінчило ся торжество.

— **Сенкевич у Львові.** Вчєра вечером прибув до Львова славний польський писатель, Генрик Сенкевич. На двірци повитали его президент міста Львова д-ра Малаховский та депутації товариств: літерацкого і дневникарского. Гости прийняли товпи народа, зібрані на пероні трикратним «Многая літа», почім презєс товариства польских дневникарів, п. Зайончковский, виголосив бесіду. Молодіж польских гімназий утвори-ла шпалір вздовж залізничої алеї і ентузіастичними окликами «Най живе» витала переїзджаючого Сенкевича. При дверех європейского готеля, де замешкав прибувший, ожидала его також товпа почитателів.

— **Кишеневий телефон без дротів.** Молодий винахідник Володимир Яхно, що вславив ся вже кількома винаходами та улущєнями на поли

електротехніки, пробував недавно свій новоподуманий телефон без дротів на шляху межі Львовом а Перемишлем. Фахова комісія випробувала сей винахід всесторонньо в такий спосіб: Одна часть комісії, під проводом п. Яхна, прямувала з вулиці Рицарської, де мешкає винахідник, на Личаків; друга часть комісії під проводом д-ра Шварца, віддаляла ся зі Львова поспішним поїздом в напрямі до Кракова. П. Яхно розмовляв підчас того з п. Шварцом цілком свobodно і точно, мимо того, що поїзд був в руху. — П. Яхно кінчить тепер наукову розвідку про електричність і незабаром оголосить її друком. Всі виводи доказує в сій розвідці експериментально з великою пластикою і точностю. П. Яхно думає також подати кілька відчитів про свої винаходи з демонстраціями на приладах.

— Еміграція. З товмацкогo повіту виїхало оноді до Америки около 400 осіб. Між переселенцями є ліпші господарі. Кидають рідну землю, яка після їх слів «була немов позичена», та ідуть за море в надії на лучшу долю.

— 10 днів арешту за Аратенівну дістав бурмістр міста Кент, п. Заячик. Прокуратура обжалувала Заячка за безправний напад з батьком Аратенівної на монастир СС. Капуцинок в ціли пошукования пропавшої доньки Аратена.

— Згуба, чи крадіж на почті в Перемишлі. При відбраню грошевих посилок з поштового амбулянеу, згубив ся в суботу мішок з грішми, де містило ся 1960 кор. в паперах і сріблі. Всякі пошукования за сими грішми остали без успіху. При вибраню одной з поштових скринок, яку відставлено до головного уряду поштового, найдено там підкинені векслі і німецькі марки, які находили ся в згубленім мішку на 1060 кор. Решту 900 кор. в сріблі задержав для себе злодій чи нахідник.

— Вибори в Кутах (на Черемошом) перед судом. Ми вже давніше про се писали, що в Кутах при виборах до громадської ради, які переведено минулого року, діяли ся різні надужитя. Протести, внесені до староства, потягнули за собою судове слідство, а головна розправа, що відбула ся недавно в коломийскім суді, не виявила близше сеї справи. Доказано вправді, що картки до голосованя хтось підміняв, але винної особи не найдено. В виду сего суд увільнив всіх обжалованих від вини і кар.

— Припадок на залізници. На шляху між Борничами а Ходоровом поєхувала ся вчера машина при товаровім поїзді. Треба було спровадити помічничу машину, котра товаровий поїзд, в двох частях, пересунула на стацию Ходорів. Але за другим разом ся машина наїхала так сильно на часть поїзду, що розторочила один вагон, а два другі ушкодили ся і вискочили з ши. Зі служби не потерпів ніхто. Наслідком сеї пригоди поїзд ч. 302 спізнив ся о півтретя години, а поїзд ч. 311. о півтора години. Нині відбуває ся рух вже правильно.

— Огні. В Поручині коло Наравва погоріло девять господарів (між ними два жида). Щасте, що огонь лучив ся в кінці села, а то при вітрі-суховії готово було ціле село пійти з димом. Огонь вибух з причини неосторожности жидів, що мешкали на скарбовій коршмі, бо жидівка викинула піпіл під загату.

— Унормованє платні народних учителів у Львові. На засіданю міської ради порішено в першій інстанції справу унормованя платні народних учителів у Львові. Оно представляє ся так: Учителі шкіл народних (XI. і X. ранга, III. категория), одна четвертина учителів одержить 800 + 80 зр., друга четвертина 900 + 180 зр., третя 1000 + 180 зр., а четверта часть 1100 + 180 зр. Директори шкіл народ. (X. ранга, III. категория) 1.100 + 300 і 100 зр. за директуру. Половина учителів шкіл виділових (X ранга, III. і II. категория) буде побирати річно 1.200 + 180 зр. а директори шкіл виділових (X. ранга, II. категория) 1200 + 360 і 200 зр. за директуру. Тимчасові учителі 500 + 100 зр., а практиканти 300 зр. Проект сей прийнято більшостю голосів, а дня 23. цвітня с. р. порішено се унормованє в V. секції шкільній.

— Ославлений Вольф стратив знов значіне навіть у Німців. В пятницю на засіданю чешкого сойму, коли галерія оплескувала мову Герольда, завізав єї маршалок Льобковіц по чешки до спокою. Галерія успокоїла ся — тільки Вольф в обидливий спосіб зажадав від маршалка, щоби промовляв до галерії по німецьки. Коли маршалок сего не зробив, тоді Вольф винав карту з запрошенем на вечерок, який мав відбути ся у маршалка, і закликав: «Запросіть собі на свій вечерок голоту з галерії, она також належить до комедії». По сих словах подер запрошенє, додаючи: «Се є відповідь, на яку Ви заслугуєте. Ні один Німець не прийме Вашого запрошеня». Однак завізване се принесло цілком противний успіх. Всі німецькі послы обурили ся такими обидливими словами авантюриста. Німецький посол Опіц закликав: «То підлота! Так заховує ся лишень голота!» Вкінці назвав Вольф своїх неслухняних товаришів «старими бабами» і вийшов з салі.

— Убийство в Хойничах. Пруский міністер внутрішних справ призначив 20 тисяч марок в нагороду тому, хто викрие злочинця, що убив гімназиста Вінтера.—На протестанцкім кладовищі, де найдено недавно одву руку Вінтера, найдено сліди жіночої ноги. Чиє се сліди, викрие напевно судове слідство, подібно як викрило ту дівчину, в якій Вінтер любив ся і був з нею 11. марца на прогульці в околиці. Називає ся она Мета Карпарі і єї виділи свідки в означенім дни на прогульці саму. — На конференції виспих урядників з Берлина, що відбула ся на днях в Хойничах, ухвалено, побільшити жандармерию в хойницькім повіті. Сего вимагає загрожене безпеченство населеня.

В Черську ширять ся також заворушеня проти жидів. Оноді вибито всі шиби в синагозі і в домі одного купця-жида. Жандармерия мусіла ужити оружя, щоби розігнати демонстрантів, і ранила кілька осіб.

З Каменя доносять, що там прийшло до поважних забурень між християнскім а жидівскім населенем, а причину до сего дали самі жида. Оноді вечером вертало кількох хлопців до дому і викрикували улицю. Сям розлютив ся один жидівскій купець до сеї степени, що стрілив тричі до хлопців. На місце прибула сейчас поліція, але жид набрав ще більше відваги і ще раз вистрілив, причім о мало що не убив одного поліціянта. Жида увязнено, а ся пригода обурила християн і спонукала до покараня жидів. Цілу ніч в рїжних сторонах міста лунав дзенькіт вибаваних шиб.

В Гамеритині не обійшло ся також без заворушень. Там мешкає замужна сестра Вінтера, тому людність живо займає ся смертю єї брата. Минулої пятниці вибито там не лишень вікна по жидівских домах, але також виставові шиби в жидівских торговлях. Взагалі роз'ярене проти жидів ширить ся що раз більше в цілих західних Прусах, а поліція ні жандармерия не в силі запобічи страснон жидам пакостий.

— Китайці в Берліні. В перших трех місяцях сего року майже подвоїло ся число проживаючих в Берліні Китайців. Деякі з них приходять вчити ся до білх варварів, деяких приводить купецкий інтерес. Китайске правительство удержує звиш сорок молодих людей в Берліні, щоби посьвятили ся рїжним студиям. При китайскім посольстві відбуває ся щорічно рід іспиту для китайских стипендистів, щоби переконатися, о скілько они постунають в науках. Студії ограничають ся переважно на знанє европейских языків і технічні відомости. Про европейске праводавство та медицину Китайці мають ще завжди дуже лихе понятє і — ігнорують ті галузи відомостей. Натомість війсковість і фльота интересує їх надзвичайно. В Штетині і Кілю удержує китайске правительство своїх людей, що студиюють всякі поступи в будовах кораблів. Крім субвенціонованих Китайців живе ще в Берліні велике число торговельних посередників та вандрівних, китайских купців, що в деяких галузях торговлі пр. азійских футрів роблять значну конкуренцію берлінским торговельникам.

— Зарібки лібретиста. Жаден писатель не заповнив собі ніколи «працею свого пера» таку високу і сталу ренту, як Гари Б. Сміт в Новім Йорку своїми лібретами до оперет та сценічними шутками. В однім році він заробляє більше, ніж найславніші поети в цілім своїм житю. Сміт має в Сполучених Державах мовби монополь на укладанє оперетових підкладів, а замовленя зі всіх сторін напливають в такім числі, що вже хоче заложити щось в роді літератского вартату з цілим апаратом помічників та учеників. Зі Смітових опереток тепер девять ще грають щоденно. Одна оперета «Касино Гірль» приносить авторови 560 марок за вечер, отже 3.920 марок тижнево. Прочі вісім дають мало що меньше. Минувшого року сей набоб загорнув 400.000 марок танг'єм, а сего року єго доходи ще збільшать ся. Сміт відкрив свій писарский талант досить вчасно, бо ще перед п'ятьнайцятьма роками, а тепер має доперва 37 літ. Єго річні доходи виносять пів мільона марок, а як піде єму так дальше, то золотом стане висше усіх писателів сьвіта; славу може сей щасливець полишити на других.

— Париска вистава валить ся. З Парижа звіщають, що на виставовій площі завалив ся поміст, що веде до одной панорами. Доси видобуто 7 неживих осіб, що упали жертвою сеї катастрофи. Поміж убитими не находить ся ніодия чужинець. Крім сего 40 осіб потерпіли менші, або більші потовченя.

— Погоня за жидами. Чикагівска поліція призначила сто фунтів штерлінгів в нагороду тому, хто вкаже місце побуту, або причинить ся до прихоплення російского жида Дмитра Петровича Фрідлендера alias Давида Фрідлендера. Дудьо, 42-літній мушина, допустив ся в Америці многих обманьств та крадежий і утік в незвіснім напрямі. З ним находить ся єго чесна 42-літна жінка, 20-літній син, Іван, 16-літна донька, Дора і двох малих синків.

— Обжалований «вуйко». Сими днями лучив ся в Англії дивний випадок, якого не запам'ятали англійски судії. Перед трибуналом станув

медвідь зі своїм провідником і оба помандрували оісіля до «Іванової хати». Причиною сего дивного увязненя був непослух провідника медведя. Єму заборонив поліціянт пописувати ся медвежими штуками на одной публичній площі, чого провідник не послухав. До помочи прибуло ще кількох поліціянтів і на силу тягнули «артистів» на поліцію. По дорозі обиджений медвідь так сильно почастував лапою одного з поліціянтів, що поторощив єму ребра і зломив руку. За сей доказ відваги свого товариша мусів відповідати також провідник і дістав ся разом зі своїм «вуйком» до вязниці.

— *Littera docet, littera nocet.* До Клявзенбурга телеграфує отець до сина: «Приїду нині, очікуй мене на двірці з бандою. Твій отець». Син думав, що батько може виграв льос на лотерії і з неспокойним чувством радости станув в означеній годині на двірці з капелею циганів. Ледави заїхав поїзд, цигани утяли марш Ракочого, а наперед них розрадуваний син з отвертими раменами зустрічає батька. Старий счудував ся ся немало, що має значити таке привитанє? — Прецінь ви телеграфули мені, щоби я вийшов по вас з бандою!... Чи ти ошалів, скрикнув старий, на дворі позимніло і я бояв ся перестудитись, тому телеграфував, щоби ти привіз бунду... бунду а не банду!

— **Дрібні вісті.** В охрестности Судової Вишні розійшла ся вість, що селянин Митюк з присілка Мищина виорав великий горнець срібних грошей з одноголовоим орлом, яких не хоче нікому показати. Доохрестні селяни завидують єму богатства і з тої зависти віщують єму нещастє.— На залізничій стациї в Коломиї упав Петро Слободян, пересувач вагонів, так нещасливо під колеса льюкомотиви, що пожив смерти на місці. Машинна відтяла єму голову від тулуба. Слідство в сій справі веде залізнична комісія. — В самоубійчій намірі напив ся 25-літній лякей, Петро Щербан, розчину мідяної кислоти. Стация ратункова по уділеню Щербанови першої помочи лікарської, відвезла єго до головного шпиталу.— В Коломиї убив хтось скритоубійчим способом міщанина Фердинанда Шмідта. До Шмідта стрілив убійник через вікно так цілно, що влучив єго в саме чоло. — Нестор Копровский, церковний маляр, родом з Лубянова, помер оноді у Львові. — Виділ ради повітової в Перемишлі розписує з речинцем до 5. н. ст. червня конкурє на посаду секретаря з платнею 3.500 корон. — Альберт Вільчынський, польскій писатель (автор голосних свого часу «Kłopotów starego komendanta»), урядник віділу краєвого і бувший презес «Kola literackiego», помер у Львові по довшій недужі.

Посмертна оповістка.

— **О. Володимир Каратницький**, приходник в Гривові, бучацкого повіта, упокоїв ся дня 20. с. м. в 38. році житя, а 14. році сьвященства. В. с. п.!

Розалія з Винницьких Мигуловичева, жена пенсіонованого учителя, упокоїлась по довгій атяжкій недужі д. 21. с. м. в Чайковичах. В. і. п.!

Телеграми.

Відень, 30. цвітня. Трибунал відкинув зажаленє кс. Стояловского о зафантованє єму польських диет.

Гаґа, 30. цвітня. Депутация Боєрів прибуде дня 1. мая до Амстердаму, а 4. мая відплине з Роттердаму назад до Африки. Др. Лейдс і Міллер лишили ся в Европі.

Ажедал, 30. цвітня. Між тутешним населенєм лучив ся одив случай чуми.

Штокгольм, 30. цвітня. Шведско-норвегский князь Кароль, в заступстві короля Оскара, вибирає ся до Берлина на торжество уповнолітненя німецького наслідника престолоа.

Варентон, 30. цвітня. Вчера Боєри стріляли до Англичан з кількох становиск в сусідстві моста. Англичани відповіли арматами; страт жадних не було.

Париж, 30. цвітня. Нині померли ще дві особи, що потерпіли підчас катастрофи на виставовій площі. Смерть понесло доси разом 9 осіб. Стан богатых ранених осіб є грізний.

65 кр. «пів кіля незрівнаної доброти навиліпшим родам, до набути лишень в торговлі»
ЛЕОНАРДА СОЛЕЦКОГО
у Львові, ул. Батория ч. 2. 25—30
5 kg. мишочки franco до каждой стации почтовой.

Помимо що вовна і розгар подорожжі о 30% — продає, поки старчить, ковдри і матераци по давних низьких цінах лише спеціальна робітня і магазин постели
9—30 **ЙОСИФ ШУСТЕР**
Львів, Коперника ч. 5. Цінники даром

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейского).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
	6:10	з	Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова	6:20	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
	6:50	з	Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно	6:15	до	Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
	7:10	з	Зимної-води	6:30		дв. Підзамче	
	7:40	з	Янова	6:30	до	Іцкан (Галацу, Ясс, Букарешту) Сучави	
	7:55	з	Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия	8:45	до	Кракова (Відня, Варшави), Стружа	
	7:44	з	Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	9:10	до	Скольного, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)	
	8:05		на дв. головний	9:25	до	Янова	
	8:15	з	Сокаля, Рави рускої	9:35	до	Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.	
1:30	9:00	з	Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.	9:53		дв. гол.	
	11:15	з	Ярослава і Любачова	10:10	до	Белзця, Рави рускої, Сокаля і Любачова	
1:50	11:55	з	Іцкан, Чернівців і Станиславова	12:50	до	Янова від 1. липня до 15. вересня вкл. тільки в неділі і свята	
	1:01	з	Янова	2:15	до	Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня включно в неділі і свята	
	1:40	зі	Скольного, Стрия, а з Лавочного тільки від 7. вер. до 15. пад. включно	9:45	до	Іцкан (Ясс, Букарешту)	
2:20	5:15	з	Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	3:05	до	Кракова (Відня) Хабівки ч. Ряшів	
2:35	5:40		на дв. голов.	3:15	до	Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
	5:55	з	Сокаля, Белзця і Любачова	3:20	до	Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.	
				3:20	до	Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.	
				3:26	до	Брухович	
				5:25	до	Ярослава	
Ніч				Ніч			
8:45	6:10	з	Кракова (Відня) Самбора, Хирова	5:21	до	Іцкан, Радовець, Кімполонга, Сучави	
	6:20	з	Іцкан, Сучави	6:40	до	Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.	
		з	Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до 15. вересня тільки в неділі і свята	6:50	до	Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.	
	7:58	з	Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно	7:00	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша	
	8:15	з	Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.	7:10	до	Сокаля і Рави рускої	
		з	Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.	7:20	до	Тернополя дворець головний	
	8:14	з	Кракова (Відня, Берліна), Сянока, Пешту	7:42		дворець Підзамче	
	9:21	з	Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави	7:47	до	Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900	
12:30	9:55	з	Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.	8:35		1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.	
	10:10		на дв. голов.	9:10		1. чер. до 30. жов. в. д. і св.	
	10:08	з	Лавочного (Пешту) Хирова	2:36	10:40	до	Іцкан (Ясс, Галацу), Сучави
	10:25	зі	Скольного, Калуша	10:50	до	Кракова (Відня, Варшави), Сянока	
	10:30	з	Підволочиск на дворець Підзамче	11:10	до	Підволочиск, Бродів дв. головний	
	12:10		на дворець головний	11:32	до	Брухович від 7. мая до 10. вересня	
	3:05	з	Кракова (Відня), Самбора, Сянока	4:10	до	Кракова (Відня, Берліна)	
	3:30			5:50	до	Брухович від 7. мая до 10. вересня	
	2:16	з	Кракова (Відня), Самбора, Сянока				

ЗАМІТКА: Понаднічна числиться ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейский рівнять ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейского = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне п. к. залізниць держ. (Львів, ул. Країських ч. 5) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзд.

Я Анна Чільяг

з моїм 180 сантим. довгим, густим великаньским волосем «Льорелля» одержала тї по 14-місячнім ужитю помади винайденої мною. Помаду сю узнали усі найславнійші поваги, яко одинокое средство проти випаданю волося, як також для скріпленя поросту цибульок; у мужчин скріплює повний та буйний поріст бородини і надає волосям в коротці природній полиск та густість і хоронить заразом перед передвчасним сивінєм волося до найпізнійшої старости.

Ціна одного слоїка 1 зр., 2 зр., 3 зр. і 5 зр.

Висилає поштою що дня за попереднім присланєм належитости або за послїплатою просто з фабрики.

Anna Csillag,
Wien I, Seilergasse Nr. 5.

10-20

**ПЛАШІВСКА
парова фабрика
дахівон і цегол**

Стоваришене зареєстр. з ограниченою порукою,
Бюро в Кракові, ул. св. Гертруди ч. 8
поручає:

дахівки подвійні вальцьовані — системи вінербергської
— барви червоної або чорної;
рурки дренаві різної величини.

Доставу дахівок обіймає для вигоди П. Т. разом з критем.

Цінники і прїбки висилає даром.

Упрашає о численні замовленя

10—20

З а р я д.

**Презес
ТОВАРИСТВА ВЗАЇМНИХ УБЕЗПЕЧЕНЬ
в Кракові**

повідомляє членів Товариства взаїмного кредиту, що

XXV. ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Членів Товариства

взаїмного кредиту в Кракові

відбудуть ся

ві второк 29. мая с. р.

о год. 4. по полудни в будинку Товариства взаїмних убезпечень при улиці Баштовій ч. 8. в Кракові

ПОРЯДОК ДНЕВНИЙ:

1. Вступне слово.
2. Sprawozdane Дирекції з діяльности за рік 1899.
3. Sprawozdane Ради надзираючої зі зложених через Дирекцію за рік 1899 рахунків і внесень зі справоздана походячі.
4. Sprawozdane Ради надзираючої з внесень, переказаних єї через Загальні збори, які відбулись минулого року:

- а) в справі зміни статута в сїм напрямі, щоби уможливити значнійше як доси побільшене фонду резервового, як також в справі зміни статута в напрямі відвічальности членів за зобовязаня зглядом Товариства;
- б) в справі розширеня мандату комісії ревізійної Товариства взаїмних убезпечень на Товариство взаїмн. кредиту.

Йосиф Менціньский

презес Товариства взаїмних убезпечень в Кракові.

Товариство взаїмного кредиту

„ДНѢСТЕРЪ“

стоваришене з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10
— (дім „Просьвіти“). —

уділяє позички за оплатою 5½% і 1% додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першій місци, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Сьвященники, не посїдаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручителів предложити єще полісу житеву; обезпечитись можна через «Днѣстеръ» в Товаристві взаїмних убезпечень в Кракові після всяких можливих комбінацій.

Згадане Товариство приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%.

— Уділ членський виносить 50 кор., виписове 2 кор. —

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Днѣстрѣ».

Інформації уділяє Дирекция листовно або агенти Товариства взаїмних убезпечень «Днѣстеръ».